

## ปัญหาการนำพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543

### ไปปฏิบัติในจังหวัดมหาสารคาม

#### The Problems on Implementation of Fuel Trade Act, B.E. 2543, in Maha Sarakham Province

อภิวัฒน์ แก้วตุงขึ้น<sup>1</sup>, ประโยชน์ สงกลิ่น<sup>2</sup>

Apiwat Kaewtungkuen<sup>1</sup>, Prayote Songklin<sup>2</sup>

ทำวิจัยเมื่อ พ.ศ. 2563

Email : abhiwaj@yahoo.com

#### บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัญหาการนำพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 ไปปฏิบัติในจังหวัดมหาสารคาม 2) เพื่อเปรียบเทียบเกี่ยวกับปัญหาการนำพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 ไปปฏิบัติในจังหวัดมหาสารคาม ระหว่างสถานประกอบกิจการน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีขนาดต่างกัน 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการนำพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 ไปปฏิบัติในจังหวัดมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่างคือผู้ประกอบการสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในเขตจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 175 คน ผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าเอฟ

ผลการวิจัยพบว่า 1. ผู้ประกอบการสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในเขตจังหวัดมหาสารคาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการนำพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 ไปปฏิบัติในจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2. ผู้ประกอบการสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

---

<sup>1</sup>นิสิตปริญญาโท สาขาวิชานโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

<sup>1</sup>Graduate Students Majoring in Public Policy, Mahasarakham University, Thailand.

<sup>2</sup>วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

<sup>2</sup>College of Politics and Governance, Mahasarakham University, Thailand.

\*ได้รับบทความ: 29 มิถุนายน 2563; แก้ไขบทความ: 1 กันยายน 2563; ตอรับการตีพิมพ์:

11 กันยายน 2563

Received: June 29, 2020; Revised: September 1, 2020; Accepted:  
September 11, 2020

ในเขตจังหวัดมหาสารคาม ที่มีขนาดสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการนำพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 ไปปฏิบัติโดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเครื่องมือหรืออุปกรณ์ดำเนินงานไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านระเบียบ-กฎหมาย ด้านบุคลากร ด้านการประสานงาน และด้านข้อมูลข่าวสาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3. ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาคือ ควรมีการจัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ดำเนินงานที่มีคุณภาพ ทันสมัย และเพียงพอ พร้อมกับบูรณาการการทำงานของเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ด้วยการจัดฝึกอบรมหรือซักซ้อมแผนปฏิบัติการร่วมกันเป็นประจำทุกปี อีกทั้งควรมีการควบคุมคุณภาพและมาตรฐานความปลอดภัยของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงอย่างสม่ำเสมอ และมีมาตรการกำหนดให้ผู้ประกอบกิจการต้องจัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพประจำสถานีบริการ

**คำสำคัญ :** 1. สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง 2. ปัญหา 3. การนำนโยบายไปปฏิบัติ 4. พระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543

### ABSTRACT

The objective of research article were 1) to study the problems of the Fuel Trade Act, B.E. 2543, implementation in Maha Sarakham province, (2) to compare the problems of the Fuel Trade Act, B.E. 2543, implementation in the Maha Sarakham province between different sizes of fuel oil service stations, 3) to study suggestions for the problem solutions of the Fuel Trade Act, B.E. 2543, implementation in Maha Sarakham province. Sample group consisted of 175 people from fuel oil service stations in Maha Sarakham province. The interviewees were 10 people. Data in the study were collected by using a questionnaire and a structured-interview form. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, and F-test (One-way ANOVA).

The research study found as follows: 1. The overall opinion of the operators of the fuel oil service stations in Maha Sarakham province about the problems of the Fuel Trade Act, B.E. 2543, implementation in the province were at moderate level. When considering in each aspect, it was found that they were at medium levels in all aspects. 2. The operators of the fuel oil service stations in Maha Sarakham province that have difference sizes had different opinions concerning about the Fuel Trade Act, B.E. 2543, implementation, in overall. When considering in each aspect, it was

found that the tools or operational equipment aspect was not different. On the other hand, the opinions were different in regulations - laws, personnel, coordination, and information aspects, statistically significant at .05 level. 3. The solution is that the agency should provide tools and equipment used in their operations which must be of quality, modern and sufficient. The staff from the relevant departments have integrated the work. There is an annual training or rehearsal of a joint action plan. Moreover, fuel stations should have regular quality and safety controls. There is a measure for the operator to provide tools and equipment for quality inspection at each service station.

**Keywords :** 1. Fuel oil Service Stations 2. Problems 3. Policy implementation 4. Fuel Trade Act, B.E. 2543

### 1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

พลังงานเป็นอีกปัจจัยหนึ่งซึ่งมีความสำคัญในเชิงเศรษฐกิจรอบด้านทั้งนี้เพราะเป็นสิ่งที่ขับเคลื่อนกระบวนการทางเศรษฐกิจ ทั้งโดยทางตรงต่อการผลิต และโดยผ่านการคมนาคม การขนส่ง และชีวิตประจำวันของประชากร ในปัจจุบัน น้ำมันปิโตรเลียมเป็นวัตถุดิบที่สำคัญที่สุดของการผลิตพลังงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการคมนาคมและการขนส่ง ปัญหาที่คือในหลายประเทศจะต้องมีการนำเข้าน้ำมันในลักษณะต่างๆ จากแหล่งภายนอกประเทศ และราคาน้ำมันก็มีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆ เพราะเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีปริมาณจำกัด และเมื่อนำไปใช้แล้วก็จะหมดไปในที่สุด (วิชิตวงศ์ ณ ป้อมเพชร์, 2551 : 67) ภายใต้แรงขับเคลื่อนของสภาวะโลกาภิวัตน์และการพัฒนาของเทคโนโลยีข้อมูลข่าวสารและการสื่อสารส่งผลให้การบริหารจัดการงานด้านพลังงานของประเทศไทย มีความซับซ้อนมากขึ้นกว่าเดิมทั้งในแง่การกำหนดมาตรการต่างๆ ของรัฐที่มีกระทบต่อภาคประชาชนผู้บริโภคและต้นทุนในการผลิตของภาคอุตสาหกรรม ซึ่งเมื่อราคาน้ำมันสูงขึ้นทำให้ต้นทุนการผลิต การขนส่ง และสินค้าพื้นฐานต้องปรับราคาสูงขึ้นทำให้อัตราเงินเฟ้อกลับคืนมาอย่างรวดเร็วจนรัฐบาลต้องเข้าไปแก้ปัญหาและจะมีผลต่อความนิยมของรัฐบาลในที่สุด ซึ่งจากสถานการณ์และแนวโน้มน้ำมันของโลกมีแนวโน้มภาพอนาคตความต้องการน้ำมันในระยะสั้นช่วงปี พ.ศ. 2559-2565 คาดว่า ปริมาณความต้องการจะเพิ่มขึ้นที่ระดับ 102.3 ล้านบาร์เรลต่อวัน โดยสาเหตุหลักมาจากความต้องการใช้น้ำมันจากกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาและในระยะยาวคาดว่า ความต้องการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงยังคงมีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณร้อยละ 0.5 ต่อปี ในช่วงปี พ.ศ. 2559-2583 ความต้องการเชื้อเพลิงเหลวของโลก(น้ำมัน เชื้อเพลิงชีวภาพ และเชื้อเพลิงเหลวอื่นๆ) จะเพิ่มขึ้นประมาณ 13 ล้านบาร์เรลต่อวัน(Mb/d) ขึ้นไปอยู่ที่ระดับ 109 บาร์เรลต่อวัน(Mb/d) ในปี พ.ศ. 2583

(สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน, 2562 : 60) ดังนั้น ระบบราชการ ซึ่งเป็นกลไกที่สำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายของภาครัฐจึงต้องมีการจัดตั้งหน่วยงานราชการให้มีโครงสร้างองค์กรและระบบการทำงานที่เหมาะสมสอดคล้องกับภารกิจของรัฐบาลเพื่อสามารถปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายประกอบกับการที่ประเทศไทยมีเศรษฐกิจที่เปิดกว้างต่อการค้าและการลงทุนของต่างประเทศ อีกทั้งพึ่งพาการส่งออกเป็นหลักทำให้ประเทศไทยไม่สามารถหลีกเลี่ยงผลกระทบจากภาวะผันผวนทางเศรษฐกิจโลกได้โดยเฉพาะในภาคการผลิตซึ่งต้องอาศัยพลังงานเป็นตัวหลักในการขับเคลื่อนการผลิต เป็นผลให้น้ำมันเชื้อเพลิงมีปริมาณการใช้และราคาเพิ่มสูงขึ้นควบคู่เป็นลำดับ(สมภพ มานะรังสรรค์, 2552 : 78)

กระทรวงพลังงานเป็นหน่วยงานหลักด้านพลังงานของประเทศไทยมีนโยบายกำหนดให้กระทรวงพลังงานมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการจัดหาพัฒนาและบริหารจัดการพลังงานและราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของกระทรวงพลังงานหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงพลังงาน(เอกวิทย์ มณีธร, 2551 : 125) สำหรับภารกิจด้านน้ำมันเชื้อเพลิงของกระทรวงพลังงานนั้น อยู่ในความรับผิดชอบของกรมธุรกิจพลังงานเป็นหลักโดยในส่วนภูมิภาคกรมธุรกิจพลังงานได้มอบอำนาจและภารกิจหน้าที่เกี่ยวข้องกับน้ำมันเชื้อเพลิงในเขตพื้นที่จังหวัดต่างๆทั่วประเทศให้กับสำนักงานพลังงานจังหวัดเป็นผู้นำไปปฏิบัติในฐานะผู้แทนกระทรวงพลังงานที่ปฏิบัติงานในส่วนภูมิภาคโดยสำนักงานพลังงานจังหวัดเป็นหน่วยงานส่วนราชการบริหารส่วนกลางปฏิบัติราชการส่วนภูมิภาคมีภารกิจหน้าที่ในการกำกับดูแลและส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมของกิจการน้ำมันเชื้อเพลิงและก๊าซ การกำกับดูแลคุณภาพ การค้า และการสำรองน้ำมันเชื้อเพลิงการส่งเสริมและพัฒนาพลังงานทดแทนและการอนุรักษ์พลังงาน การประสานและอำนวยความสะดวกในการสำรวจและผลิตเชื้อเพลิงธรรมชาติจัดทำ เสนอแนะ และประสานแผนพัฒนาพลังงานในระดับจังหวัด รวมทั้งประสานการพัฒนาและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนดังกล่าวตลอดจนส่งเสริมการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนในงานด้านพลังงานระดับพื้นที่และปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

จังหวัดมหาสารคาม ตั้งอยู่บริเวณตำแหน่งที่เป็นศูนย์กลางของภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีถนนตัดผ่านเชื่อมทุกอำเภอในลักษณะเป็นวงแหวนรอบพื้นที่จังหวัด ทำให้มีเส้นทางการคมนาคมที่เป็นโครงข่ายเชื่อมโยงในจังหวัดมหาสารคามและจังหวัดใกล้เคียงซึ่งการคมนาคมที่สะดวกและครอบคลุมนี้ทำให้เกิดสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงตามเส้นทางเป็นระยะเพื่อให้บริการประชาชนส่งผลให้ตลาดค้าปลีกน้ำมันมีการแข่งขันสูงขึ้นผู้ประกอบการต่างนำกลยุทธ์การค้าหลากหลายรูปแบบมาใช้เพื่อให้ได้ผลกำไรและรักษาระดับปริมาณการจำหน่ายไว้จึงทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับการค่าน้ำมันที่ไม่ได้คุณภาพและเกิดผลกระทบต่อผู้บริโภคซึ่งปัญหาเกี่ยวกับการค่าน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดมหาสารคามที่ผ่านมา พบว่า เกิดปัญหาในหลายส่วน ทั้งในส่วนของผู้ประกอบการพนักงาน

เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและประชาชนผู้รับบริการทั่วไปโดยในระหว่างปี 2551-2561 พบว่า มีการร้องทุกข์ของประชาชนให้ตรวจสอบคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงของสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดมหาสารคามและมีผู้กระทำผิดเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 ในระหว่างปี พ.ศ. 2551-2561 จำนวน 39 ราย โดยผู้ประกอบการกิจการดังกล่าวถูกเปรียบเทียบปรับและดำเนินคดีในข้อหาจำหน่ายหรือมิใช่เพื่อจำหน่ายซึ่งน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีลักษณะและคุณภาพแตกต่างจากประกาศกรมธุรกิจพลังงาน และเป็นผู้ค้าน้ำมันปลอมปนน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อจำหน่ายตามพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 (สำนักงานพลังงานจังหวัดมหาสารคาม, 2561 : 2)

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัญหาการนำพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 ไปปฏิบัติในจังหวัดมหาสารคาม เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาสำหรับผู้ประกอบการและพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยผลการวิจัยในครั้งนี้จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์สำหรับผู้ประกอบการสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงและพนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานพลังงานจังหวัดต่อไป

## 2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาปัญหาการนำพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 ไปปฏิบัติในจังหวัดมหาสารคาม

2.2 เพื่อเปรียบเทียบเกี่ยวกับปัญหาการนำพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 ไปปฏิบัติในจังหวัดมหาสารคาม ระหว่างสถานประกอบการน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีขนาดต่างกัน

2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการนำพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 ไปปฏิบัติในจังหวัดมหาสารคาม

## 3. สมมติฐานการวิจัย

สถานประกอบการสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการนำพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 ไปปฏิบัติในจังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกัน

## 4. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการนำพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 ไปปฏิบัติในจังหวัดมหาสารคาม ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จะใช้ประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาการนำพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 ไปปฏิบัติในจังหวัดมหาสารคาม สำหรับผู้ประกอบการและพนักงานเจ้าหน้าที่

## 5. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงผสมผสาน โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นและความสัมพันธ์ของปัญหา ประกอบกับวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการนำพระราชบัญญัติการค้ำนํ้ามันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 ไปปฏิบัติในจังหวัดมหาสารคาม ซึ่งประชากรที่ใช้ศึกษาในเชิงปริมาณ ได้แก่ ผู้ประกอบกิจการสถานีบริการนํ้ามันเชื้อเพลิงในเขตจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 221 คน (กลุ่มส่งเสริมและกำกับกิจการพลังงาน, 2562: 2) ประกอบด้วยผู้ประกอบกิจการสถานีบริการนํ้ามันเชื้อเพลิงขนาดใหญ่ จำนวน 77 คน ผู้ประกอบกิจการสถานีบริการนํ้ามันเชื้อเพลิงขนาดกลาง จำนวน 6 คน และผู้ประกอบกิจการสถานีบริการนํ้ามันเชื้อเพลิงขนาดเล็ก จำนวน 138 คน ทั้งนี้ การหาขนาดกลุ่มตัวอย่างเพื่อเป็นตัวแทนของประชากรใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยการสุ่มตามระดับชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) ตามประเภทของสถานีบริการนํ้ามันเชื้อเพลิง จำแนกเป็น 3 ประเภท โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างกรณีทราบจำนวนประชากรโดยใช้ตาราง Krejcie&Morgan ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างจึงได้แก่ ผู้ประกอบกิจการสถานีบริการนํ้ามันเชื้อเพลิงในเขตจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 175 คน ขณะที่ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informant) ที่ใช้ศึกษาเชิงคุณภาพ ได้แก่ พนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงานพลังงานจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 5 คน และผู้ประกอบกิจการสถานีบริการนํ้ามันเชื้อเพลิงในเขตจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 5 คน โดยเลือกผู้ให้ข้อมูลหลักแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในการวิจัย คือ 1) แบบสอบถาม สำหรับผู้ประกอบกิจการสถานีบริการนํ้ามันเชื้อเพลิงมี 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ตอนที่ 2 ปัญหาการนำพระราชบัญญัติการค้ำนํ้ามันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 ไปปฏิบัติในจังหวัดมหาสารคาม และตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการนำพระราชบัญญัติการค้ำนํ้ามันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 ไปปฏิบัติในจังหวัดมหาสารคาม เป็นแบบสอบถามปลายเปิด 2) แบบสัมภาษณ์ เพื่อใช้สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักที่เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงานพลังงานจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 5 คน และผู้ประกอบกิจการสถานีบริการนํ้ามันเชื้อเพลิงในเขตจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 5 คน โดยเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโปรแกรม โดยการวิเคราะห์ค่า ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบขนาดสถานีบริการนํ้ามันเชื้อเพลิงที่แตกต่างกันใช้สถิติ F-test (One-Way ANOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

## 6. ผลการวิจัย

6.1 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการนำพระราชบัญญัติการค้ำนํ้ามันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 ไปปฏิบัติในจังหวัดมหาสารคาม

**ตารางที่ 1** ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการนำพระราชบัญญัติการค้ำนํ้ามันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 ไปปฏิบัติในจังหวัดมหาสารคามโดยรวมและรายด้าน

| การนำพระราชบัญญัติการค้ำนํ้ามันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543<br>ไปปฏิบัติในจังหวัดมหาสารคาม | $\bar{X}$ | S.D. | ระดับ<br>ความคิดเห็น |
|------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------|----------------------|
| 1.ด้านระเบียบ-กฎหมาย                                                               | 3.08      | 0.70 | ปานกลาง              |
| 2.ด้านบุคลากร                                                                      | 3.20      | 0.66 | ปานกลาง              |
| 3.ด้านการประสานงาน                                                                 | 3.30      | 0.61 | ปานกลาง              |
| 4.ด้านเครื่องมือหรืออุปกรณ์ดำเนินงาน                                               | 3.34      | 0.58 | ปานกลาง              |
| 5.ด้านข้อมูลข่าวสาร                                                                | 2.87      | 0.71 | ปานกลาง              |
| รวม                                                                                | 3.16      | 0.53 | ปานกลาง              |

จากตารางที่ 1 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการนำพระราชบัญญัติการค้ำนํ้ามันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 ไปปฏิบัติในจังหวัดมหาสารคามโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง( $\bar{X}=3.16$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านเครื่องมือหรืออุปกรณ์ดำเนินงาน( $\bar{X}=3.34$ ) ด้านการประสานงาน( $\bar{X}=3.30$ ) ด้านบุคลากร( $\bar{X}=3.20$ ) ด้านระเบียบ-กฎหมาย( $\bar{X}=3.08$ ) และด้านข้อมูลข่าวสาร( $\bar{X}=2.87$ )

6.2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการนำพระราชบัญญัติการค้ำนํ้ามันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 ไปปฏิบัติในจังหวัดมหาสารคามระหว่างสถานประกอบกิจการนํ้ามันเชื้อเพลิงที่มีขนาดต่างกัน พบว่า ผู้ประกอบกิจการสถานีบริการนํ้ามันเชื้อเพลิง ที่มีขนาดสถานีบริการนํ้ามันเชื้อเพลิง แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการนำพระราชบัญญัติการค้ำนํ้ามันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 ไปปฏิบัติในจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านเครื่องมือหรืออุปกรณ์ดำเนินงานไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านระเบียบ-กฎหมาย ด้านบุคลากร ด้านการประสานงาน และด้านข้อมูลข่าวสาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6.3 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการนำพระราชบัญญัติการค้ำนํ้ามันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 ไปปฏิบัติในจังหวัดมหาสารคาม พบว่า ด้านเครื่องมือหรืออุปกรณ์ดำเนินงาน ควรมีการจัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ดำเนินงานที่มีคุณภาพ ทันสมัย และเพียงพอให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ด้านการประสานงาน ควรมีการบูรณาการและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ด้วยการจัดฝึกอบรม ชักซ้อมแผนปฏิบัติการร่วมกันเป็นประจำทุกปี ด้านบุคลากร ควรมีการให้ความรู้กับบุคลากรของสถานประกอบกิจการในด้านกฎหมาย การควบคุมคุณภาพและมาตรฐานความปลอดภัยของสถานีบริการนํ้ามันเชื้อเพลิงอย่างสม่ำเสมอ และด้าน

ระเบียบ-ข้อกฎหมาย ควรมีมาตรการกำหนดให้ผู้ประกอบกิจการต้องจัดหาเครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงประจำสถานีบริการ เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงก่อนนำออกจำหน่ายทุกครั้ง ซึ่งจะเป็นการควบคุมคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนด

6.4 ผลการการสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาการนำพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 ไปปฏิบัติในจังหวัดมหาสารคาม 1)ด้านระเบียบ-กฎหมาย ผลการศึกษาปัญหาการนำพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 ไปปฏิบัติในจังหวัดมหาสารคามด้านระเบียบ-กฎหมาย สามารถสรุปได้ว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงานพลังงานจังหวัดมหาสารคามและผู้ประกอบกิจการมีความเข้าใจและทราบข้อมูลเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 ดังนี้ (1)ใช้เพื่อควบคุมสถานประกอบกิจการให้มีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ด้านน้ำมันและก๊าซปิโตรเลียมเหลว ที่มีคุณภาพเป็นธรรมกับผู้บริโภค (2)มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนในทุกระดับพร้อมทั้งป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานและดำเนินกิจการน้ำมัน (3)ผู้ปฏิบัติงานด้านกำกับกิจการพลังงานต้องใช้กฎหมายพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 ประกอบการพิจารณาออกเอกสารต่างๆ ให้กับผู้ประกอบกิจการที่มาใช้บริการ4)เพื่อควบคุมคุณภาพน้ำมันและคุ้มครองผู้บริโภค อีกทั้งประโยชน์ด้านความมั่นคงของประเทศไทยและป้องกันแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำมัน 2)ด้านบุคลากร ผลการศึกษาปัญหาการนำพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 ไปปฏิบัติในจังหวัดมหาสารคาม ด้านบุคลากร สามารถสรุปได้ว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงานพลังงานจังหวัดมหาสารคามและผู้ประกอบกิจการเห็นว่าการบริหารจัดการบุคลากรภายในสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงมีความสำคัญมากต่อการประกอบกิจการและการให้บริการ ดังนี้ (1)บุคลากรที่ปฏิบัติงานในสถานน้ำมันเชื้อเพลิงมีความใกล้ชิดกับวัตถุไวไฟจะต้องมีความรู้และทักษะ ความพร้อมการเตรียมตัว สติในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าและเน้นย้ำในเรื่องความปลอดภัยเป็นสำคัญ (2)ผู้ประกอบกิจการจะต้องมีการเตรียมพร้อมรับสถานการณ์ฉุกเฉินตลอดเวลา คำนึงถึงความปลอดภัยทั้งของสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง และผู้ให้บริการเป็นสำคัญ (3)การให้บริการกับผู้มาใช้บริการมีความสำคัญอย่างยิ่งควรมีบุคลากรที่ให้บริการที่ดี รวดเร็ว รอบคอบ มีความชำนาญและเพียงพอต่อการให้บริการในช่วงเหตุการณ์ปกติและช่วงเทศกาล (4)บุคลากรและการให้บริการที่ดีของผู้ประกอบกิจการจะช่วยให้อยู่ได้การประกอบการสูงขึ้นและเป็นต้นแบบให้กับการบริการแก่ผู้ประกอบกิจการรายอื่นได้นำไปใช้และปรับปรุงพัฒนาให้มีมาตรฐานของสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน 3)ด้านการประสานงาน ผลการศึกษาปัญหาการนำพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 ไปปฏิบัติในจังหวัดมหาสารคาม ด้านการประสานงาน สามารถสรุปได้ว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงานพลังงานจังหวัดมหาสารคามและผู้ประกอบกิจการเคยประสบปัญหาในการประสานงานระหว่างหน่วยงาน มีดังนี้ (1)การสื่อสารที่คลาดเคลื่อนระหว่างพนักงานเจ้าหน้าที่และผู้ประกอบ

กิจการทำให้เกิดการปฏิบัติผิดขั้นตอนหรือเป็นไปอย่างล่าช้า (2) ผู้ปฏิบัติงานบางคนยังขาดความเข้าใจในการปฏิบัติงานและขั้นตอนต่างๆ ในการให้บริการ รวมถึงขาดการอธิบายขั้นตอนที่ชัดเจนในด้านข้อมูลข่าวสารและการตรวจสอบคุณภาพ (3) ผู้ประกอบกิจการและพนักงานบางส่วนที่ไม่ทำความเข้าใจกับระเบียบข้อกฎหมายของทางราชการ ทำให้ประสบปัญหาการปฏิบัติงานและประสานงานขอความช่วยเหลือระหว่างกัน (4) ด้านเครื่องมือหรืออุปกรณ์ดำเนินงาน ผลการศึกษาปัญหาการนำพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 ไปปฏิบัติในจังหวัดมหาสารคาม ด้านเครื่องมือหรืออุปกรณ์ดำเนินงานสามารถสรุปได้ว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงานพลังงานจังหวัดมหาสารคามและผู้ประกอบกิจการส่วนใหญ่ยังไม่เคยได้ใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิง สำหรับผู้ที่เคยได้เข้าร่วมการอบรมและฝึกทดลองใช้แล้วจะสามารถเข้าใจและใช้งานเครื่องมือในการตรวจสอบได้ และเห็นว่าควรจัดให้มีการฝึกอบรมการใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ดำเนินงานในสถานประกอบกิจการเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง เพื่อสามารถใช้เครื่องมือในได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ (5) ด้านข้อมูลข่าวสาร ผลการศึกษาปัญหาการนำพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 ไปปฏิบัติในจังหวัดมหาสารคามสามารถสรุปได้ว่าผู้ประกอบกิจการและพนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงานพลังงานจังหวัดมหาสารคามเห็นว่า ข้อมูลที่มีความสำคัญต่อการประกอบกิจการสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ได้แก่ ข้อระเบียบกฎหมายราคาน้ำมัน (ขึ้น-ลง) ความปลอดภัยของสถานีบริการ ภัยพิบัติในสถานประกอบกิจการ การติดต่อประสานงาน การป้องกันและการเตรียมพร้อมรับมือสถานการณ์ฉุกเฉิน ความปลอดภัยของผู้ประกอบกิจการและพนักงาน แนวปฏิบัติต่างๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลง รวมถึงสื่อประชาสัมพันธ์ข่าวสาร เป็นต้น

6.5 ผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการนำพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 ไปปฏิบัติในจังหวัดมหาสารคาม 1) ด้านระเบียบ-กฎหมาย ผลการศึกษาปัญหาการนำพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 ไปปฏิบัติในจังหวัดมหาสารคาม ด้านระเบียบ-กฎหมาย สามารถสรุปได้ว่าได้มีการกำหนดแนวทางของผู้ประกอบกิจการชัดเจนในแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกอบกิจการน้ำมันเชื้อเพลิง แต่ยังไม่มีการช่วยเหลือหรืออำนวยความสะดวกที่เป็นรูปธรรมในเรื่องอุปกรณ์หรือเครื่องมือที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงประจำสถานีบริการ เพื่อช่วยผู้ประกอบการในการตรวจสอบน้ำมันที่มีคุณภาพสอดคล้องกับพระราชบัญญัติกำหนด หรือมีข้อกำหนดที่ชัดเจนให้มีไว้ประจำในหน่วยงานราชการประจำจังหวัดเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการด้วย 2) ด้านบุคลากร ผลการศึกษาปัญหาการนำพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 ไปปฏิบัติในจังหวัดมหาสารคาม ด้านบุคลากร สามารถสรุปได้ว่าพนักงาน ลูกจ้างของสถานประกอบกิจการแต่ละแห่งมีความรู้ความเข้าใจแตกต่างกันพร้อมทั้งมีการปรับเปลี่ยนพนักงานอยู่บ่อยครั้ง อาจจะมีมาตรการหรือข้อกำหนดระหว่างสถานประกอบกิจการกับหน่วยงานราชการในการจัดอบรมให้กับพนักงานผู้ให้บริการอย่างสม่ำเสมอผู้จัดการหรือเจ้าของสถานประกอบกิจการควร

กำกับ ติดตาม และให้ความรู้เกี่ยวกับข้อควรระวังในการการป้องกันอุบัติเหตุและการเตรียมตัวในการรับมือกับสถานการณ์ฉุกเฉินรวมถึงให้ความสำคัญกับเรื่องความปลอดภัยในสถานประกอบการ 3)ด้านการประสานงาน ผลการศึกษาปัญหาการนำพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 ไปปฏิบัติในจังหวัดมหาสารคาม ด้านการประสานงาน สามารถสรุปได้ว่าปัจจุบันสำนักงานพลังงานจังหวัดมีช่องทางในการติดต่อสื่อสารและแจ้งข้อมูลต่างๆ กับผู้ประกอบการกิจการในระดับน้อย และยังไม่สะดวกมากนัก ควรมีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยหรือระบบปฏิบัติการแบบออนไลน์มาใช้ในการติดตามตรวจสอบรายงานผล และแก้ไขปัญหาด้านสถานการณ์ได้อย่างทันทั่วทั้งที่มีความเข้าใจแนวปฏิบัติเป็นไปในทิศทางเดียวกันอีกทั้งจะเป็นการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังร่วมกันระหว่างหน่วยงานราชการกับผู้ประกอบการ 4)ด้านเครื่องหรืออุปกรณ์ดำเนินงาน ผลการศึกษาปัญหาการนำพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 ไปปฏิบัติในจังหวัดมหาสารคาม ด้านเครื่องหรืออุปกรณ์ดำเนินงาน สามารถสรุปได้ว่าผู้ประกอบการหลายแห่งยังขาดอุปกรณ์ในการตรวจสอบคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงหรือมีอุปกรณ์ที่มีไม่ทันสมัยและไม่ได้มาตรฐาน ดังนั้น หน่วยงานภาครัฐควรให้การสนับสนุนและจัดหาอุปกรณ์ที่ให้หน่วยงานในพื้นที่นำไปใช้ในการตรวจสอบคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ 5)ด้านข้อมูลข่าวสาร ผลการศึกษาปัญหาการนำพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 ไปปฏิบัติในจังหวัดมหาสารคาม สามารถสรุปได้ว่าควรมีการสรุปและนำเสนอข้อมูลที่เป็นสาระสำคัญให้ผู้ประกอบการทราบเป็นระยะ เพื่อสร้างความเข้าใจไปในทิศทางเดียวกันในระดับพื้นที่รวมถึงควรมีการสัมมนาให้ข้อมูลข่าวสารกับผู้ประกอบการหรือพนักงานให้มีความเข้าใจในสถานการณ์ข้อระเบียบ ข้อบังคับที่เพิ่มเติมหรือมีการเปลี่ยนแปลง และจัดให้มีช่องทางในการกระจายข้อมูลที่ถูกต้องและรวดเร็ว ให้กับสถานประกอบการน้ำมันเชื้อเพลิงในเขตพื้นที่จังหวัดมหาสารคาม

## 7. อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัญหาการนำพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 ไปปฏิบัติในจังหวัดมหาสารคาม มีประเด็นในการอภิปรายดังนี้

7.1 ผลการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการนำพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 ไปปฏิบัติในจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกด้านซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวน่าจะเป็นเพราะว่า ผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ในการดำเนินการ และปัญหาส่วนหนึ่งได้รับการแก้ไขแล้ว จึงเข้าใจสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจึงพยายามปฏิบัติให้เป็นไปตามที่ระเบียบกฎหมายกำหนดซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของจิรวัดณ์ ธนทัตพงศ์ (2563 : 59) ที่ได้ศึกษาการบริหารจัดการเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิงในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย พบว่า เจ้าหน้าที่สามารถปราบปรามและดำเนินคดีผู้กระทำผิด

เกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้โดยไม่มีปัญหาโต้แย้งด้านกฎหมายและกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการควบคุมการกระทำผิดเกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิงมีความทันสมัยชัดเจนง่ายต่อการนำไปบังคับใช้ได้เป็นอย่างดี

7.2 ผลการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการนำพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 ไปปฏิบัติในจังหวัดมหาสารคาม รายงานพบว่าด้านเครื่องมือหรืออุปกรณ์ดำเนินงานมีค่าเฉลี่ย( $\bar{X}$ ) สูงกว่าด้านอื่นๆ ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวน่าจะเป็นเพราะว่าไม่มีบทบัญญัติให้ผู้ประกอบกิจการต้องจัดหาหรือมีไว้ซึ่งเครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงประจำสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงเช่น การตรวจการระเหย ค่าความถ่วง API เป็นต้น ส่งผลให้ไม่มีเครื่องมือตรวจสอบคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิง ซึ่งอาจจะทำให้ได้รับน้ำมันที่ไม่ได้คุณภาพตามที่กฎหมายกำหนดซึ่งสอดคล้องกับ เรือรวัช อรรถนะเวทพงศ์ (2547 : ข) ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจชุดปฏิบัติการ งานปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิง ศูนย์ปฏิบัติการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาในการป้องกันและปราบปรามการลักลอบนำผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมเหลวและสารละลายไฮโดรคาร์บอน(โซลเวนท์) ไปปลอมปนในน้ำมันเชื้อเพลิงของศูนย์ปฏิบัติการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และพบว่าปัญหาในการป้องกันและปราบปราม มีปัญหาด้านเครื่องมือหรืออุปกรณ์ดำเนินงานมากที่สุด ในการปฏิบัติงาน ควรมีอุปกรณ์ที่เพียงพอและทันสมัยต่อการกระทำผิดเกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิง

7.3 ผลการวิจัยการเปรียบเทียบเกี่ยวกับปัญหาการนำพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 ไปปฏิบัติในจังหวัดมหาสารคาม ระหว่างสถานประกอบกิจการน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีขนาดต่างกัน พบว่าสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีขนาดสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงแตกต่างกัน มีความเห็นเกี่ยวกับปัญหาการนำพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 ไปปฏิบัติในจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมแตกต่างกันซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวน่าจะเป็นเพราะว่า การปฏิบัติงานของแต่ละสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงมีโครงสร้างการบริหารงาน จำนวนบุคลากร และลักษณะการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สิริรัตน์แก้วมณีเลิศ (2561 : ข) ที่ได้ศึกษาแนวทางการปรับปรุงคุณภาพการให้บริการสถานีบริการน้ำมัน PT ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพการให้บริการ ประกอบด้วย ด้านผลิตภัณฑ์และบริการ ด้านสถานที่ให้บริการ ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านบุคลากร ด้านกระบวนการในการให้บริการและด้านกายภาพและรูปแบบการให้บริการ

7.4 ผลการวิจัยข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการนำพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 ไปปฏิบัติในจังหวัดมหาสารคาม พบว่า ประเด็นเกี่ยวกับการจัดหาเครื่องมือหรืออุปกรณ์ดำเนินงานมีค่าความถี่สูงสุด ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวน่าจะเป็นเพราะว่าผู้ประกอบกิจการและพนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานพลังงานจังหวัดมหาสารคามไม่มีเครื่องมือหรืออุปกรณ์ตรวจสอบคุณภาพ

น้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับปฏิบัติงานซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จีรวุฒน์ ธนทัตพงศ์ (2563 : 60) ที่ได้ศึกษาการบริหารจัดการเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิงในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย และพบว่าด้านการส่งกำลังบำรุง งบประมาณ อุปกรณ์เครื่องมือด้านเทคโนโลยี พัสตสำหรับการปฏิบัติงาน มีการเพิ่มเติมความรู้ทักษะและนำเทคโนโลยีมาปรับใช้ในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

## 8. ข้อเสนอแนะ

### 8.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

8.1.1 ควรมีมาตรการกำหนดให้ผู้ประกอบกิจการต้องจัดหาเครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงประจำสถานีบริการ เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงก่อนนำออกจำหน่ายทุกครั้ง ซึ่งจะเป็นการควบคุมคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนด

8.1.2 ควรมีการบูรณาการและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ด้วยการจัดฝึกอบรม ซักซ้อมแผนปฏิบัติการร่วมกันเป็นประจำทุกปี

### 8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

8.2.1 ผู้ประกอบกิจการควรให้ความสำคัญในการนำปัจจัยเรื่องเครื่องมือหรืออุปกรณ์ดำเนินงานไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของสถานประกอบกิจการ เป็นอันดับแรก โดยเฉพาะเครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่มีคุณภาพและทันสมัยสำหรับใช้ตรวจสอบคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงประจำสถานีบริการ

8.2.2 ควรมีการให้ความรู้กับบุคลากรของสถานประกอบกิจการในด้านกฎหมาย การควบคุมคุณภาพและมาตรฐานความปลอดภัยของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงอย่างสม่ำเสมอ

### 8.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

8.3.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่จะส่งผลต่อการดำเนินกิจการของผู้ประกอบกิจการสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการดำเนินงานของผู้ประกอบกิจการ และเป็นข้อมูลในการพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานพลังงานจังหวัด

8.3.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างจังหวัดเพื่อให้ได้แนวทางการแก้ไขปัญหาที่มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

8.3.3 ควรมีการศึกษารูปแบบการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาประยุกต์ใช้สำหรับควบคุมติดตาม และให้ความช่วยเหลือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหน่วยงานภาครัฐ ผู้ประกอบกิจการ และผู้ใช้บริการเพื่อให้เกิดกลไกในการปฏิบัติงานที่รวดเร็ว มีความเที่ยงตรงและเหมาะสมกับยุคปัจจุบัน

## 9. เอกสารอ้างอิง

- จิรวัดน์ ธนทัตพงศ์. (2563). การบริหารจัดการเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิงในพื้นที่ภาคตะวันออกของประเทศไทย. วารสารกระบวนการณ์ยุติธรรม. 1(1). 59-71.
- เจียรธวัช อรรถนะเวทวงศ์. (2547). ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจต่อปัญหาและแนวทางแก้ไขการป้องกันและปราบปรามน้ำมันเถื่อนที่นำผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมเหลวและสารละลายไฮโดรคาร์บอน(โซลเวนท์)ไปปลอมปนน้ำมันเชื้อเพลิงของศูนย์ปฏิบัติการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.
- วิชิตวงศ์ ณ ป้อมเพชร์. (2551). ถอดรหัสเศรษฐกิจเพื่อความเข้าใจเศรษฐกิจ. กรุงเทพมหานคร : แสงดาว.
- สมภพ มานะรังสรรค์. (2552). จาก The great depression สู่วิกฤตการณ์แฮมเบอร์เกอร์ : การเคลื่อนตัวของศูนย์กลางเศรษฐกิจโลกจากสหรัฐอเมริกาสู่จีน. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานพลังงานจังหวัดมหาสารคาม. (2561). รายงานผลการดำเนินงาน. มหาสารคาม : สำนักงานพลังงานจังหวัดมหาสารคาม.
- สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์. (2562). Thailand Energy outlook: ภาพอนาคตพลังงานไทย 2562. กรุงเทพมหานคร : ธนพัฒน์พรินต์ติ้ง แอนด์ พับลิเคชั่น จำกัด.
- สิริรัตน์ แก้วฉวีเลิศ. (2561). แนวทางการปรับปรุงคุณภาพการให้บริการสถานีบริการน้ำมัน PT ในเขตกรุงเทพและปริมณฑล. วารสาร Veridian E-Journal Silpakorn University สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ. 11(3). 1167-1192.
- เอกวิทย์ มณีธร. (2551). ระบบราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรมหาชนของไทย. กรุงเทพมหานคร : เอ็ม.ที.เพรส.

## 10. คำขอบคุณ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ประโยชน์ ส่งกลิ่น ที่ได้สละเวลาอันมีค่าให้คำปรึกษา แนะนำ และให้ความเห็นในการแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ อันเป็นประโยชน์ต่อกระบวนการวิจัยจนกระทั่งวิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยจะนำองค์ความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาตนเอง และประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อตนเอง องค์กร และประเทศชาติต่อไป